

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Цветанка Коловска

Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ –
Пловдив

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
област на висше образование: *Изкуства*

професионално направление: 8.3 *Музикално и танцово изкуство*

докторска програма *Музикознание и музикално изкуство*

към катедра „Класическо пеене“, Вокален факултет

при Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София

Тема: „**Влиянието на обучението по класическо пеене в китайските университети върху традиционното народно пеене в страната**“

Автор: **Ли Йенгъ**

Научен ръководител: **проф. д-р Елица Нешевска**

1. Общо представяне на процедурата

Със Заповед № Рд-09-633 от 10.07.2026 г. на Ректора на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ съм определена за член на научното жури за провеждане на публична защита на дисертационен труд на тема: „**Влиянието на обучението по класическо пеене в китайските университети върху традиционното народно пеене в страната**“ на **Ли Йенгъ** – редовен докторант, с научен ръководител **проф. д-р Елица Нешевска**, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“, катедра „Класическо пеене“ на Вокален факултет при НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София. Докторантът е представил необходимите документи, съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане – дисертационен труд; автореферат; приноси на дисертационния труд; списък на публикациите по темата на труда; автобиография.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Ли Йенгъ е роден през 1998 г. в Китай. Професионалното му развитие е свързано с класическото вокално изкуство и целенасоченото академично обучение в областта на музиката, за което свидетелстват придобитата бакалавърска степен от Югозападния университет в Китай в периода 2016-2020 г., магистратура във Витаутас Магнус Университет, Литва – 2020-2022 г. и докторантура в редовна форма на обучение в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, специалност „Класическо пеене“ (2023-2026) под научното ръководство на проф. д-р Елица Нешевска.

Силно впечатление прави активната артистична дейност на Ли Йенгъ в периода на докторантурата. През 2021 г. участва в майсторски клас по оперно пеене под ръководството на Калуди Калудов, а през 2024 г. – в оперната постановка „Страната на усмивките“ и в международни вокални форуми. Същата година е удостоен с Втора награда на V Международен младежки фестивал „Славянски звън“ във Варна и с Първа награда в категория „Bel canto“ на „World Art Talent“ в Стокхолм. През 2026 г. получава първи награди в международни конкурси във Виена и Италия.

За успешното артистично и научно развитие на докторанта съществено значение има професионалното ръководство на неговия научен ръководител – **проф. д-р Елица Нешевска**. Нейната ангажираност в работата с докторанта, насоките при разработването на изследването и подкрепата в творческото му израстване са сред факторите, допринесли за цялостното реализиране на неговото академично и артистично развитие.

3. Актуалност на темата

Сред водещите достойнства на дисертационния труд е нейната тема – „Влиянието на обучението по класическо пеене в китайските университети върху традиционното народно пеене в страната“, която се характеризира с актуалност и съществена научна и практическа значимост. Те са обусловени от динамичните процеси в развитието на китайското музикално образование и необходимостта да се осмислят взаимоотношенията между традицията и съвременните академични модели на вокално обучение. В условията на глобализация и засилваща се международна интеграция на висшето образование въпросът за съхраняването и развитието на националната музикална идентичност придобива особена важност. Актуалността на проблематиката се определя и от все по-значимото място на класическото пеене в системата на университетското вокално образование в Китай. Въвеждането на академични стандарти и западни педагогически модели оказва влияние не само върху певческата техника и методиката на обучение, но и върху критериите за оценяване, професионалната подготовка и художествените представи за вокално изпълнение. Наред с възможностите за развитие на вокалната педагогика и въвеждане на нови методически подходи, този процес поставя важни въпроси за мястото, спецификата и бъдещето на традиционното народно пеене.

Значимостта на изследването се откроява в стремежа да бъде проследено взаимодействието между двете вокални традиции в исторически, педагогически и институционален контекст. Особена стойност има анализът на шест университетски казуса, чрез който се разкриват различни модели на съчетаване на академичното вокално обучение с регионалните традиции и практики.

4. Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

Използваните в дисертационния труд изследователски методи са подбрани в съответствие с поставените цели и задачи. Съчетаването на исторически, теоретичен и сравнителен анализ с проучване на конкретни университетски казуси позволява проблематиката да бъде разгледана в нейната многоаспектност. Анализът на документи, образователни политики и педагогически практики допринася за аргументираното проследяване на взаимното влияние между класическото и традиционното народно пеене.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Разработката е с общ обем от 185 страници и е онагледена с девет таблици. Библиографската справка включва 55 китайски научни източници. В структурно отношение са обособени увод, пет глави, заключение и библиографска справка.

Дисертационният труд представлява задълбочено изследване, насочено към актуален и недостатъчно проучен проблем – взаимодействието между обучението по класическо пеене в китайските университети и традиционното народно пеене в Китай. Авторът разглежда проблематиката в широк исторически, образователен и социокултурен

контекст, като проследява развитието на системата за вокално обучение и различните институционални форми, в които тя функционира.

Уводът е съдържателно наситен, като убедително представя контекста и актуалността на изследването. Ясно и прецизно са формулирани обектът, предметът, целта и задачите, а дефинирането на основните понятия и специализираната терминология създава необходимата понятийна основа за последващото изложение.

Първа глава има предимно историко-теоретичен характер и проследява формирането и развитието на системата за класическо пеене в китайското университетско образование от началото на XX век до съвременността. Обособяването на отделни исторически периоди позволява да се открият ключови процеси – изграждането на образователните структури, влиянието на съветския модел, последвалите реформи, международната интеграция и навлизането на съвременни педагогически и дигитални практики. Съществен акцент е поставен върху търсенето на възможности за интегриране на традиционното народно пеене в академичната система.

Втора глава поставя във фокуса същинския проблем на изследването – влиянието на класическото върху традиционното народно пеене. Проследяването на историческото развитие на традиционното пеене и разглеждането на противопоставянето между местното и западното вокално изкуство дават възможност да се изясни развитието на отношенията между традиционното китайско и западното вокално изкуство – от първоначалното противопоставяне до взаимното влияние и интегрирането на различни художествени и педагогически подходи. Убедително са представени въпросите за въвеждането на академични изисквания и критерии, както и тяхното влияние върху традиционното вокално изпълнение.

Трета глава разширява емпиричната основа на изследването чрез анализ на шест университетски казуса. Подборът на различни по тип и профил институции позволява да бъдат открити специфични модели на съотношение между академичното класическо пеене и традиционното народно изкуство. Добро впечатление прави стремежът към разграничаване на професионалните, общообразователните и професионално ориентирани структури и извеждане на тяхната различна роля за съхраняването и развитието на вокалното наследство.

Четвърта глава има аналитична насоченост и систематизира основните предизвикателства пред развитието на традиционното народно пеене в университетска среда. Разгледани са проблеми, свързани с педагогическите концепции, учебните материали, преподавателския състав, регионалните неравенства, оценяването и професионалната ориентация. Ценно е, че авторът не се ограничава до констатиране на съществуващите затруднения, а ги разглежда като взаимосвързани елементи на образователната система.

Пета глава логично продължава аналитичната линия, като насочва вниманието към перспективите за развитие и възможните направления за реформи. Разглеждането на държавната политика, институционалното управление, взаимодействието с местните власти и влиянието на технологиите очертава комплексен подход към бъдещето на традиционното народно пеене в системата на висшето образование.

В *Заключението* авторът обобщава резултатите от изследването и откроява основните изводи, свързани с взаимодействието между класическото и традиционното народно пеене.

6. Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Приносите на дисертационния труд откривам в няколко съществени аспекта, сред които на първо място е изборът и разработването на проблематика, свързана с взаимодействието между класическото и традиционното народно пеене в системата на висшето музикално образование в Китай. Стойността на изследването е в стремежа тези процеси да бъдат разгледани в тяхната историческа обусловеност и връзка със съвременните образователни и културни процеси.

С важно приносно значение е проследяването и обобщаването на развитието на университетското музикално образование и обучението по класическо пеене в Китай, което създава основа за открояване на влиянието на академичните модели върху традиционното вокално изкуство. Съществен принос на изследването е проследяването на формирането на академичния модел на обучение по народно пеене и взаимодействието му с класическото пеене, като са открити възможностите за развитие на вокалната педагогика и предизвикателствата пред съхраняването на традиционното изпълнителско изкуство. Значим емпиричен материал представляват разгледаните шест университетски казуса, чрез които са представени различни модели на обучение и възможности за съчетаване на академичната подготовка с местните вокални традиции.

Друг съществен аспект на труда е открояването на основните предизвикателства пред традиционното народно пеене в университетска среда. Очертаните перспективи за развитие придават на изследването и практическа насоченост, като насочват вниманието към възможности за развитие на образователните политики и съхраняване на националното вокално наследство.

Публикациите по темата на дисертационния труд са три и са свързани с основната проблематика на изследването.

Авторефератът, в обем 51 страници, коректно отразява дисертационния труд.

Критични бележки нямам.

Заклучение: Като поздравявам докторанта Ли Йенгъ и неговия научния ръководител - проф. д-р Елица Нешевска, убедено давам своята положителна оценка за рецензираните материали и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Ли Йенгъ образователната и научна степен „доктор”.

18.08.2026. г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Цветанка Коловска